

Formy działalności objęte wsparciem w ramach interwencji I.10.5 Rozwój małych gospodarstw PS WPR 2023-2027 na operacje dot. rozpoczęcia działalności w zakresie wprowadzania żywności (tylko produktów rolnych) na rynek w ramach KŁD (RHD, sprzedaż bezpośrednia, dostawy bezpośrednie).

www.cdr.gov.pl

*Centrum Doradztwa Rolniczego Oddział w Radomiu
24.04.2024 rok
Autor: Barbara Sałata*

Krótkie łańcuchy dostaw żywności

Wsparcie realizowane w ramach interwencji I.10.5 Rozwój małych gospodarstw PS WPR 2023-2027 na operacje dot. rozpoczynania działalności w zakresie wprowadzania żywności (tylko produktów rolnych) na rynek w ramach KŁD (RHD, sprzedaż bezpośrednia, dostawy bezpośrednie).

Wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 dla interwencji I.10.5 Rozwój małych gospodarstw (projekt)

Krótkie łańcuchy dostaw żywności - definicja

„Krótki łańcuch dostaw” - łańcuch dostaw, który obejmuje ograniczoną liczbę podmiotów gospodarczych zaangażowanych we współpracę, przynoszący lokalny rozwój gospodarczy oraz charakteryzujący się ścisłymi związkami geograficznymi i społecznymi między producentami, podmiotami zajmującymi się przetwórstwem a konsumentami.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW).

Wsparcie na rzecz utworzenia krótkich łańcuchów dostaw, o którym mowa w art. 35 ust. 2 lit. d – (horyzontalnej i wertykalnej współpracy między podmiotami łańcucha dostaw na rzecz utworzenia i rozwoju krótkich łańcuchów dostaw i rynków lokalnych) rozporządzenia (UE) nr 1305/2013, obejmuje wyłącznie łańcuchy dostaw, w które między rolnikiem a konsumentem zaangażowany jest nie więcej niż jeden pośrednik

Zgodnie z art. 11 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 807/2014 z dnia 11 marca 2014 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013

Żywność z gospodarstwa

Rolnicy, którzy prowadzą gospodarstwa mogą:

- produkować żywność w postaci surowców i wytwarzać produkty przetworzone, na które istnieje zapotrzebowanie na rynku,
- mają obowiązek prowadzenia tego rodzaju działalności, przy zachowaniu standardów gwarantujących bezpieczeństwo produkowanej żywności,
- mają możliwość wytwarzania produktów tradycyjnych i regionalnych, w systemach jakości,
- bezpośrednia sprzedaż tych produktów w regionach gdzie się je produkuje przyczynia się do rozwoju oraz zachowania dziedzictwa kulinarnego obszarów wiejskich,
- prowadzenie takiej działalności to szansa na zapobieżenie lub ograniczenie przechwytywania znacznej części wartości dodanej przez wielkich producentów i dystrybutorów żywności.

Wyłączenia

Rozporządzenie: (WE) nr 852/2004 nie ma zastosowania m.in do :

produkcji podstawowej na własny domowy użytek;

domowego przygotowywania, przetwarzania lub składowania żywności na własny domowy użytek;

dostaw bezpośrednich, dokonywanych przez producenta, *małych ilości surowców* do konsumenta końcowego lub do lokalnego zakładu handlu detalicznego bezpośrednio zaopatrującego konsumenta końcowego

Państwa członkowskie mają obowiązek ustanowić przepisy krajowe w tym zakresie

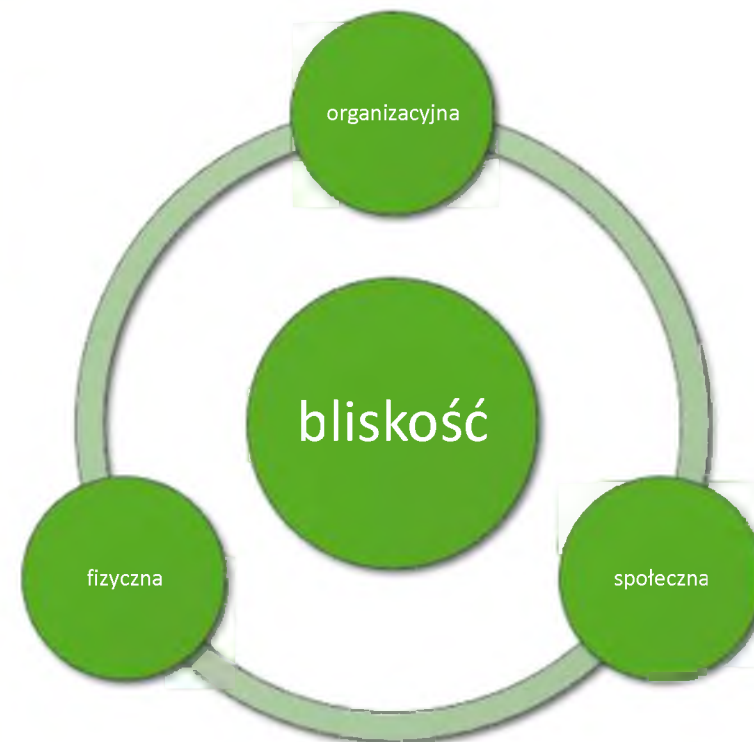
Formy działalności produkcji i sprzedaży żywności w ramach KŁŻ

dostawy bezpośrednie – sprzedaż nieprzetworzonych produktów pochodzenia roślinnego z własnego gospodarstwa

sprzedaż bezpośrednia produktów pochodzenia zwierzęcego: wyłącznie produktów wyprodukowanych z własnych surowców

rolniczy handel detaliczny (RHD)

działalność marginalna, ograniczona i lokalna (MOL)

Wybór formy produkcji i sprzedaży żywności

To indywidualna decyzja rolnika, podmiotu.

- Powinna być dopasowana do jego sytuacji, w szczególności do rodzaju prowadzonej produkcji podstawowej i możliwości produkcji żywności na jej bazie.
- Przy wyborze należy w szczególności uwzględnić:
- profil produkcji gospodarstwa (produkcja zwierzęca czy roślinna),
- rodzaj wytwarzanych środków spożywczych (w postaci nieprzetworzonej czy przetworzonej),
- pochodzenie żywności lub surowców wykorzystywanych do jej wytwarzania (produkcja własna, czy żywność zakupiona w całości lub w części od innych podmiotów),
- planowaną wielkość i intensywność produkcji oraz obszar sprzedaży.

URUCHAMIANIE DZIAŁALNOŚCI PRODUKCJI I SPRZEDAŻY ŻYWNOSCI

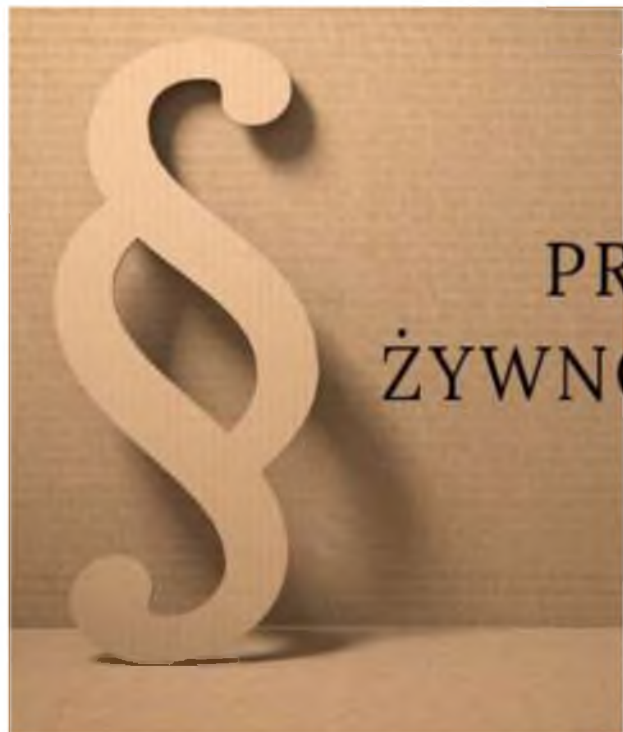
Uruchamianie działalności produkcji i sprzedaży żywności bezpośrednio z gospodarstwa dla konsumenta końcowego lub dla zakładów handlu detalicznego, oparte jest na obowiązujących przepisach prawa żywnościowego unijnego oraz prawa krajowego.

Prawo żywnościowe

- Produkty żywnościowe muszą być wytwarzane i wprowadzane do obrotu zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- Wszystkie podmioty prowadzące działalność polegającą na produkcji i obrocie żywnością:
 - ✓ podlegają ogólnym zasadom prawa żywnościowego,
 - ✓ każdy działający w branży spożywczej przedsiębiorca, rolnik również ma obowiązek przestrzegania przepisów prawnych, regulujących **wymagania w zakresie higieny i bezpieczeństwa żywności.**

Obowiązki podmiotów działających na rynku spożywczym

Prowadzenie działalności zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego, w tym:

- rozporządzenia (WE) nr 178/2002 ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego

- rozporządzenia (WE) nr 852/2004 w sprawie higieny środków spożywczych

rozporządzenia (WE) nr 853/2004: konkretyzujące zasady higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego.

- ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (wraz z aktami wykonawczymi)

ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. z 2017 r., poz. 242, z późn. zm.) (wraz z aktami wykonawczymi)

Definicje

Artykuł 38 TRAKTAT O FUNKCJONOWANIU UNII EUROPEJSKIEJ

Produkty rolne to płody ziemi, produkty pochodzące z hodowli i rybołówstwa, jak również produkty pierwszego przetworzenia, które pozostają w bezpośrednim związku z tymi produktami.

Załącznik I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

art. 3 pkt 17 Rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r.

„**Produkcja podstawowa**” oznacza produkcję, uprawę lub hodowlę produktów podstawowych, w tym zbiory, dojenie i hodowlę zwierząt gospodarskich przed ubojem. Oznacza także łowiectwo i rybołówstwo oraz zbieranie runa leśnego.

Definicje

Artykuł 2 Rozporządzenia (WE) nr 178/2002

Definicja "żywności"

"żywność" (lub "środek spożywczy") oznacza jakiegokolwiek substancje lub produkty, przetworzone, częściowo przetworzone lub nieprzetworzone, przeznaczone do spożycia przez ludzi lub, których spożycia przez ludzi można się spodziewać.

"Środek spożywczy" obejmuje napoje, gumę do żucia i wszelkie substancje, łącznie z wodą, świadomie dodane do żywności podczas jej wytwarzania, przygotowania lub obróbki. Definicja ta obejmuje wodę zgodną z normami określonymi zgodnie z art. 6 dyrektywy 98/83/WE i bez uszczerbku dla wymogów dyrektyw 80/778/EWG i 98/83/WE.

Definicje

Środek spożywczy" nie obejmuje:

a) pasz;

b) zwierząt żywych, chyba że mają być one wprowadzone na rynek do spożycia przez ludzi;

c) roślin przed dokonaniem zbiorów;

d) produktów leczniczych w rozumieniu dyrektyw Rady 65/65/EWG [21] i 92/73/EWG [22];

e) kosmetyków w rozumieniu dyrektywy Rady 76/768/EWG [23];

f) tytoniu i wyrobów tytoniowych w rozumieniu dyrektywy Rady 89/622/EWG [24];

g) narkotyków lub substancji psychotropowych w rozumieniu Jedynej konwencji o środkach odurzających z 1961 r. oraz Konwencji o substancjach psychotropowych z 1971 r.;

h) pozostałości i kontaminantów.

Produkt nieprzetworzony

Produkt, który **nie podlegał przetwarzaniu**,
ale mógł zostać
rozdzielony, podzielony na części,
przecięty, pokrojony, pozbawiony
kości, rozdrobniony, oskórowany,
skruszony, nacięty, wyczyszczony,
przycięty, pozbawiony łusek, zmielony,
schłodzony, zamrożony, głęboko
zamrożony lub rozmrożony.

Rozporządzenie (WE) nr 852/2004

Produkt przetworzony

Środek spożywczy uzyskany w **wyniku przetworzenia produktów nieprzetworzonych**.

Produkt ten może zawierać składniki niezbędne do ich wyprodukowania lub nadania mu specyficznego charakteru.

Przetwarzanie – każde działanie, które znacznie zmienia produkt wyjściowy,
w tym ogrzewanie, wędzenie, peklowanie, dojrzewanie, suszenie,
marynowanie, ekstrakcję, wyciskanie lub połączenie tych procesów

Rozporządzenie (WE) nr 852/2004

Dostawy bezpośrednie

➤ rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 6 czerwca 2007 r. w sprawie dostaw bezpośrednich środków spożywczych (Dz. U. poz. 774);

➤ określa:

➤ zakres działalności prowadzonej w ramach dostaw bezpośrednich środków spożywczych, w tym wielkość i obszar dostaw bezpośrednich;

➤ szczegółowe wymagania higieniczne dla działalności prowadzonej w ramach dostaw bezpośrednich żywności.

Dostawy bezpośrednie

CO ?

- surowce produkcji pierwotnej pochodzenia roślinnego , takie jak: zboża, owoce, warzywa, zioła, runo leśne, grzyby uprawne pochodzące wyłącznie z własnych upraw lub hodowli ,

- surowce pochodzące z dokonywanych osobiście zbiorów ziół i runa leśnego,

-środki spożywcze pochodzące z produktów lub surowców, wymienionych wyżej w postaci kiszonej lub suszonej.

Produkty te nie mogą stanowić działów specjalnych produkcji rolnej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Dostawy bezpośrednie

ILE ?

Dostawy bezpośrednie środków spożywczych są realizowane bezpośrednio przez producentów produkcji pierwotnej, którzy dostarczają małe ilości środków spożywczych do konsumentów finalnych lub do zakładów detalicznych zaopatrujących konsumentów finalnych.

Dostawy bezpośrednie

ILE ?

Wielkość obrotu w ramach dostaw bezpośrednich określono na poziomie :

- wielkości zbiorów produktów pochodzenia roślinnego w skali roku, uzyskanych przez producentów z gospodarstw, których są właścicielami lub użytkownikami na podstawie innych niż własność tytułów prawnych użytkowania gruntów rolnych;

- ilości surowców pochodzących z dokonywanych osobiście zbiorów ziół i runa leśnego.

Produktami przeznaczonymi do sprzedaży bezpośredniej mogą być wyłącznie produkty wytworzone przez rolnika w gospodarstwie, którego jest właścicielem lub użytkownikiem na podstawie innych niż własność tytułów prawnych użytkowania gruntów rolnych.

Dostawy bezpośrednie

KOMU ?

Dostawy mogą odbywać się bezpośrednio dla

- a) konsumenta finalnego,
- b) lokalnego sklepu detalicznego lub restauracji, stołówki, nie w celu dalszej odsprzedaży innemu podmiotowi gospodarczemu, lecz w celu zaopatrzenia konsumentów finalnych.

Nie może być to działalność, w rozumieniu działalności gospodarczej, w systemie pośrednictwa i dalszej odsprzedaży

Dostawy bezpośrednie

Obszar prowadzenia działalności:

- na terenie województwa, w którym prowadzona jest produkcja,
- na terenie województw przyległych.

Miejsca prowadzenia sprzedaży:

w wyznaczonym miejscu znajdującym się na terenie gospodarstwa, w miejscach przyległych do miejsca produkcji, własnych sklepach

w wyznaczonych punktach sprzedaży detalicznej lub ze specjalistycznych środków transportu, targowiskach

sprzedaż przez internet tzw. „paczki od rolnika” odbiorcy końcowemu wykonywana przez rolnika.

Dostawy bezpośrednie surowców roślinnych – rejestracja działalności

Zgłoszenie działalności do Państwowego Powiatowego Inspektoratu Sanitarnego i dokonanie rejestracji.

Podmiot składa wnioski do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

Do wniosku należy załączyć aktualny KRS lub zaświadczenie o wpisie do Ewidencji Działalności Gospodarczej, zaświadczenie o wpisie do ewidencji gospodarstw rolnych co najmniej na 14 dni przed rozpoczęciem prowadzenia działalności;

Wzór wniosku o wpis do rejestru został określony w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 maja 2007 roku- (Dz.U .2007 nr 106 poz.730); we wniosku należy określić:

rodzaj planowanej produkcji,

wielkość produkcji oraz rodzaj produktów;

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wydaje zaświadczenie o wpisie do rejestru zakładów prowadzących sprzedaż bezpośrednią;

Sprzedaż bezpośrednia

- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 września 2015 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do sprzedaży bezpośredniej (Dz. U. poz. 1703);
- surowce pochodzenia zwierzęcego

Sprzedaż bezpośrednia

Rodzaje działalności:

Ubój drobiu w gospodarstwie rolnym producenta, / roczna produkcja nie może przekroczyć 2500szt indyków lub gęsi, albo 10000szt innych gatunków drobiu

Tygodniowe maksymalne wielkości produkcji /sprzedaży

- 50 sztuk tusz indyków wraz z podrobami
- 500 sztuk tusz gęsi wraz z podrobami
- 200 sztuk tusz innych gatunków drobiu wraz z podrobami
- (za zgodą pow. lek. wet. można przekroczyć limit tyg.– wówczas obowiązuje limit roczny →)

Roczne maksymalne wielkości produkcji /sprzedaży

- 2 500 sztuk tusz indyków wraz z podrobami
- 10 000 sztuk tusze gęsi wraz z podrobami
- 10 000 sztuk tusz innych gatunków drobiu wraz z podrobami

Ubój przeprowadzony zgodnie z przepisami o ochronie zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt

Sprzedaż bezpośrednia

Ø ubój zajęczaków w gospodarstwie rolnym producenta, przeprowadzony zgodnie z przepisami o ochronie zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt,

Ø Sprzedaż tusz lub podrobów zajęczaków,:

- konsumentowi końcowemu
- do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta końcowego

Ø Limit

- do 100 szt. tygodniowo, roczny limit wynosi 5 000 sztuk

W przypadku tusz i podrobów z drobiu, zajęczaków i zwierząt łownych dopuszcza się ich zamrażanie.

Schładzanie lub zamrażanie produktów powinno odbywać się niezwłocznie po zakończeniu czynności produkcyjnych.

Sprzedaż bezpośrednia

- Tusze lub podroby zwierzyny łownej, pozyskane przez koło łowieckie Polskiego Związku Łowieckiego będące dzierżawcą obwodu łowieckiego albo ośrodek hodowli zwierzyny prowadzony przez zarządcę obwodu łowieckiego,
 - ✓ grubej zwierzyny łownej nieoskórowanej lub skórowanej (np. dzików, saren, jeleni),
 - ✓ drobnej zwierzyny łownej wypatroszonej albo niewypatroszonej lub opierzonej albo nieopierzonej lub skórowanej albo nieoskórowane

Limity

- Tusze grubej zwierzyny łownej wraz z podrobami 10 000 kg rocznie
- Tusze drobnej zwierzyny łownej wraz z podrobami 10 000 kg rocznie

Sprzedaż bezpośrednia

- produkty rybołówstwa pozyskane przez uprawnionego do rybactwa w rozumieniu przepisów o rybactwie śródlądowym lub przez wykonującego rybołówstwo morskie
- poddane czynnościom uśmiercania, wykrwawiania, odgławiania, usuwania płetw i patroszenia lub
- nie poddanych czynnościom naruszającym ich pierwotną budowę anatomiczną, żywych lub schłodzonych.

Sprzedaż konsumentowi końcowemu

- ze statków, z wyłączeniem statków zamrażalni i statków przetwórci)
- na terenie gospodarstw rybackich,
- na targowiskach, lub do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta końcowego;

Limitu nie określono

Sprzedaż bezpośrednia

- żywe ślimaki lądowe z gatunku *Helix pomatia* Linné, *Helix aspersa* Muller, *Helix lucorum* oraz gatunków z rodziny Achatinidae
- Sprzedaż
 - konsumentowi końcowemu w miejscach prowadzenia sprzedaży bezpośrednio:
 - na terenie gospodarstw rolnych,
 - na targowiskach, lub
 - do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta końcowego;

➤ Limit 1 000 kg rocznie

Sprzedaż bezpośrednia

- mleko surowe lub surowa śmietana pozyskane w gospodarstwie rolnym producenta

Sprzedaż:

- konsumentowi końcowemu - na terenie gospodarstw rolnych, na targowiskach, lub
- do zakładów prowadzących handel detaliczny.

Limit

- do 1.000 litrów tygodniowo mleka surowego, rocznie 52 000 l
- do 200 litrów tygodniowo surowej śmietany, rocznie 10 400 l

Sprzedaż bezpośrednia

Mleko surowe, siarę i surową śmietanę przeznaczone do sprzedaży bezpośredniej przechowuje się w czystych, zamkniętych pojemnikach umożliwiających sprzedaż bezpośrednią tych produktów w higienicznych warunkach konsumentom końcowym lub w czystych, zamkniętych opakowaniach jednostkowych.

Sprzedaż bezpośrednia

- ✓ Jaja drobiowe (np. kur, kaczek)
- ✓ Jaja ptaków bezgrzebieniowych

Sprzedaż:

- konsumentowi końcowemu na targowiskach,
- do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta końcowego

Limit:

- Jaja drobiowe (np. kur, kaczek) 2450 sztuk tygodniowo, roczny limit wynosi 127 400 sztuk
- Jaja ptaków bezgrzebieniowych 500 sztuk rocznie

Sprzedaż bezpośrednia

produkty pszczele nieprzetworzone, takie jak: miód, pyłek pszczeli, pierzga, mleczo pszczele, pozyskanych z pasiek będących w posiadaniu producenta.

Sprzedaż

na terenie gospodarstw rolnych, na targowiskach, lub do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta końcowego – jeżeli zostały opakowane w opakowania jednostkowe.

Limitu nie określono

Za zgodą powiatowego lekarza weterynarii we wszystkich grupach produktów limit tygodniowy może być przekroczony, pod warunkiem zachowania rocznego limitu.

Sprzedaż bezpośrednia

Obszar sprzedaży bezpośredniej

1) województwo, w którym prowadzona jest produkcja lub

2) sąsiadujące z nim województwa lub

3) terytorium całej Polski - wyłącznie podczas

- festynów,

- wystaw,

- targów,

- kiermaszów organizowanych w celach promocyjnych.

Sprzedaż surowców podczas imprez promocyjnych może być dokonywana również przez inny podmiot prowadzący taką działalność tzw. „sprzedaż zbiorcza”, jeżeli zakłady prowadzone przez te podmioty zostały wpisane do rejestru zakładów nadzorowanych przez Inspekcję Weterynaryjną w tym samym powiecie.

Sprzedaż bezpośrednia

Dokumentacja:

- obowiązek prowadzenia dokumentacji dotyczącej:
 - badania wody co najmniej raz w roku, jeżeli pobiera się wodę z własnego ujęcia i wykorzystuje w procesie produkcji lub sprzedaży bezpośredniej,
 - orzeczeń lekarskich osób mających kontakt z żywnością,
 - kontroli jakości wody,
 - ilości produktów sprzedanych z dokładnością co do dnia, tygodnia, miesiąca,
 - dostaw do placówek zawierająca nazwę i adres danego zakładu, rodzaj dostarczonych produktów pochodzenia zwierzęcego, datę dostawy.

Dokumentację należy przechowywać przez rok następujący po roku, w którym została sporządzona.

Jeżeli producent prowadzi sprzedaż bezpośrednią poza terenem gospodarstwa rolnego lub miejscem przyległym do miejsca produkcji jest zobowiązany umieścić na opakowaniach zbiorczych lub transportowych informację zawierającą: **jego imię i nazwisko (albo nazwę) oraz adres miejsca prowadzenia działalności.**

Sprzedaż bezpośrednia

Rejestracja działalności

Działalność sprzedaży bezpośredniej produktów pochodzenia zwierzęcego właściciel gospodarstwa rejestruje w Powiatowym Inspektoracie Weterynarii właściwym ze względu na miejsce położenia gospodarstwa.

PLW wydaje decyzję administracyjną o wpisie zakładu do rejestru i nadaje weterynaryjny numer identyfikacyjny takiemu zakładowi

Rolniczy handel detaliczny

Ustawa z dnia 16 listopada 2016 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia sprzedaży żywności przez rolników (Dz. U. poz. 1961).

Termin wejścia w życie: **1 stycznia 2017 r.**

Rolniczy handel detaliczny

Możliwości sprzedaży żywności nieprzetworzonej i prowadzenia działalności przetwórstwa żywności z surowców pochodzących w całości lub części z własnej uprawy, hodowli lub chowu.

Zmiany

Ustawa z dnia 15 grudnia 2021 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia prowadzenia przez rolników rolniczego handlu detalicznego (Dz. U z 2022 r. 0. 138)

Weszły w życie od 04 luty 2022r.

Powyższa forma sprzedaży przeznaczona jest dla rolnika indywidualnego-producenta, wprowadzającego żywność do obrotu. Powiązane działalności produkcja domowa i agroturystyka.

Rolniczy handel detaliczny

Zmiana definicji pojęcia „rolniczy handel detaliczny

art. 3 ust. 3 pkt 29 b rolniczy handel detaliczny – handel detaliczny w rozumieniu art. 3 ust. 7 rozporządzenia nr 178/2002, polegający na:

produkcji żywności zawierającej co najmniej jeden składnik pochodzący w całości z własnej uprawy, hodowli lub chowu podmiotu działającego na rynku spożywczym oraz

zbywaniu takiej żywności konsumentowi finalnemu, o którym mowa w art. 3 ust. 18 rozporządzenia nr 178/2002, lub do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego.

Rolniczy handel detaliczny

Doprecyzowanie kwestii pochodzenia składników wykorzystywanych do produkcji żywności w ramach RHD; tj.

- w przypadku żywności jednoskładnikowej (np. świeże owoce i warzywa, świeże mięso, jaja, czy surowe mleko) - powinna ona w całości pochodzić z własnej uprawy, hodowli lub chowu danego podmiotu,
- w przypadku żywności zawierającej więcej niż jeden składnik (np. produkty mięsne, produkty mleczne, gotowe posiłki, pieczywo) - powinna ona zawierać co najmniej jeden składnik pochodzący w całości z własnej uprawy, hodowli lub chowu danego podmiotu.

Rolniczy handel detaliczny zakres terytorialny

Zbywanie żywności w ramach rolniczego handlu detalicznego do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego:

odbywa się wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

- z tym, że w przypadku żywności będącej produktem pochodzenia zwierzęcego oraz żywności zawierającej jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego - wyłącznie na obszarze województwa, w którym ma miejsce prowadzenie produkcji tej żywności w ramach rolniczego handlu detalicznego lub na obszarach powiatów lub miast stanowiących siedzibę wojewody lub sejmiku województwa, sąsiadujących z tym województwem,

Rolniczy handel detaliczny

Zbywanie żywności w ramach rolniczego handlu detalicznego: do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego:

podlega limitom ilościowym, dostosowanym do potrzeb konsumentów finalnych,

jest dokumentowane w sposób umożliwiający określenie ilości zbywanej żywności w ramach RHD.

Sprzedaż w RHD konsumentom końcowym

Sprzedaż konsumentom końcowym:

- w miejscu produkcji,
- na targowisku, placach handlowych
- z urzędzeń dystrybucyjnych
- z urzędzeń ruchomych i tymczasowych
- wysyłkowo, w tym przez Internet.

Bez ograniczeń terytorialnych na terenie kraju bez limitów ilościowych.

Rolniczy
Handel Detaliczny

Zmiany

Cel

- rozszerzenie obszaru, na którym mogą być prowadzone dostawy żywności nieprzetworzonej i przetworzonej pochodzenia roślinnego wyprodukowanej w ramach RHD do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego do terenu całego kraju,
- zniesienie obowiązku dokumentowania w sposób umożliwiający określenie ilości zbywanej żywności w ramach RHD konsumentowi końcowemu,
- przy jednoczesnym zachowaniu ogólnych zasad prawa żywnościowego i spełnieniu wymogów z zakresu bezpieczeństwa żywności

dotyczących identyfikowalności.

Wymagania

Art. 44a. ust. 1. Produkcja i zbywanie żywności w ramach rolniczego handlu detalicznego:

mogą być dokonywane w ilościach dostosowanych do potrzeb konsumentów,

nie mogą stanowić zagrożenia dla bezpieczeństwa żywności i wpływać niekorzystnie na ochronę zdrowia publicznego

podlegają nadzorowi organów odpowiednio Państwowej Inspekcji Sanitarnej albo Inspekcji Weterynaryjnej.

Wymagania

- 2) **zbywanie żywności w ramach RHD nie może być dokonywane z udziałem pośrednika** chyba, że zbywanie tej żywności odbywa się podczas wystaw, festynów, targów lub kiermaszy, organizowanych w celu promocji żywności, **a pośrednik zbywa konsumentom finalnym żywność:**
- a) wyprodukowaną przez tego pośrednika w ramach rolniczego handlu detalicznego,
 - b) wyprodukowaną przez inny podmiot prowadzący rolniczy handel detaliczny **na obszarze powiatu, w którym pośrednik ten prowadzi produkcję żywności w ramach rolniczego handlu detalicznego, lub na obszarze powiatu sąsiadującego z tym powiatem.**

Oznakowanie miejsca sprzedaży żywności

Art. 44a. ust.2 W miejscu zbywania żywności konsumentowi finalnemu przez podmiot prowadzący rolniczy handel detaliczny, w tym przez pośrednika umieszcza się w sposób czytelny i widoczny dla konsumenta:

- informację „rolniczy handel detaliczny”,
- wskazuje dane:
 - ❖ imię i nazwisko albo nazwę i siedzibę podmiotu prowadzącego rolniczy handel detaliczny;
 - ❖ adres miejsca prowadzenia produkcji zbywanej żywności;
 - ❖ weterynaryjny numer identyfikacyjny podmiotu prowadzącego rolniczy handel detaliczny, o ile taki numer został nadany.

- kary grzywny za brak umieszczenia w miejscu zbywania żywności w ramach rolniczego handlu detalicznego oznaczenia lub podawanie w tym oznaczeniu informacji niepełnych lub nieprawidłowych.

Rolniczy handel detaliczny - nadzór

➤ nad właściwą jakością zdrowotną (bezpieczeństwem) produktów pochodzenia zwierzęcego i żywności zawierającej jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego

➤ nad właściwą jakością zdrowotną (bezpieczeństwem) żywności pochodzenia niezwierzęcego

IJHARS

➤ nad jakością handlową żywności znajdującej się w rolniczym handlu detalicznym

Zwolnienie z obowiązku zatwierdzenia projektu technologicznego

- ***Brak konieczności sporządzania projektu technologicznego*** przez podmioty zamierzające prowadzić działalność w zakresie rolniczego handlu detalicznego produktami pochodzenia zwierzęcego lub żywnością złożoną.

R H D

Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia – art. 103 ust. 1 pkt. 4

Wpis zakładu do rejestru nie podlega opłacie.

Natomiast brak rejestracji może skutkować nałożeniem kary pieniężnej

- kara pieniężna w wysokości do 5000 zł, nie mniej niż 1000 zł po ocenie szkodliwości czynu.

Rolniczy handel detaliczny - limity

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

z dnia 12 września 2022 r.

w sprawie maksymalnej ilości żywności
zbywanej w ramach rolniczego handlu
detalicznego

do zakładów prowadzących handel detaliczny
z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego
oraz zakresu i sposobu jej dokumentowania

Weszły w życie 26.09.2022 roku

Rolniczy handel detaliczny - limity

- 1) maksymalne limity żywności zbywanej w ramach rolniczego handlu detalicznego odnoszą się wyłącznie do dostaw do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego, nie do ilości żywności zbywanej konsumentom finalnym,
- 2) zwiększenie maksymalnych limitów zbywania oleju oraz wstępnie przetworzonych lub przetworzonych produktów rybołówstwa;

Rolniczy handel detaliczny – limity sprzedaży do placówek handlu detalicznego

Rolniczy handel detaliczny - limity sprzedaży do placówek handlu detalicznego

Maksymalne ilości żywności zbywanej rocznie w ramach rolniczego handlu detalicznego do placówek handlu detalicznego określono oddzielnie dla:

ZAŁĄCZNIK Nr 1

MAKSYMALNEJ ILOŚĆ SUROWCÓW POCHODZENIA NIEZWIERZĘCEGO (jest ich 127 rodzaje),

ZAŁĄCZNIK Nr 2

MAKSYMALNEJ ILOŚĆ ŻYWNOŚCI POCHODZENIA NIEZWIERZĘCEGO INNEJ NIŻ SUROWCE ORAZ ŻYWNOŚCI ZAWIERAJĄCEJ JEDNOCZEŚNIE ŚRODKI SPOŻYWCZE

POCHODZENIA NIEZWIERZĘCEGO I PRODUKTY POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO (16 rodzajów),

ZAŁĄCZNIK Nr 3

MAKSYMALNEJ ILOŚĆ SUROWCÓW POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO (7 rodzajów),

ZAŁĄCZNIK Nr 4

MAKSYMALNEJ ILOŚĆ PRODUKTÓW POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO INNYCH NIŻ SUROWCE (8 rodzajów)

**MAKSYMALNA ILOŚĆ SUROWCÓW POCHODZENIA NIEZWIERZĘCEGO ZBYWANYCH ROCZNIE
W RAMACH ROLNICZEGO HANDLU DETALICZNEGO DO ZAKŁADÓW PROWADZĄCYCH HANDEL
DETALICZNY Z PRZEZNACZENIEM DLA KONSUMENTA FINALNEGO**

Lp.	Nazwa surowców pochodzenia zwierzęcego	Maksymalna ilość w przeliczeniu na 1 ha uprawy ¹⁾	Jednostka
1	Jęczmień jary	8	tona
2	Jęczmień ozimy	9	tona
3	Gryka	2,5	tona
4	Kukurydza – ziarno	11	tona
11	Pszenica twarda ozima	6	tona
12	Pszenica zwyczajna jara	8	tona
13	Pszenica zwyczajna ozima	9,5	tona
14	Pszenżyto jare	7	tona
33	Cebula	50	tona
34	Cukinia	45	tona
72	Pomidor gruntowy	80	tona
73	Pomidor pod osłonami – tunel foliowy	40	kilogram na metr kwadratowy
74	Pomidor pod osłonami – szklarnia	20	kilogram na metr kwadratowy
75	Pomidor koktajlowy	45	tona

Rolniczy handel detaliczny - limity

L.p.	Nazwa surowców	Max ilość
1.	Mleko surowe lub mleko surowe i siara	52.000 l
2.	Surowa śmietana	10.400 l
3.	Jaja od drobiu	148.200 szt.
4.	Jaja od ptaków bezgrzebieniowych	800 szt.
5.	Produkty pszczele nieprzetworzone (miód, pyłek pszczeli, pierzga, mleczek pszczele)	do 5 rodzin – 150 kg
		do 40 rodzin – 1.200 kg
		do 80 rodzin – 2.400 kg
6.	Produkty rybołówstwa żywe lub uśmiercone	1.800 kg
7.	Żywe ślimaki lądowe	1.000 kg

Rolniczy handel detaliczny - limity

L.p.	Nazwa produktów	Max ilość
1.	Świeże mięso wołowe, wieprzowe, baranie, kozie, końskie, lub surowe wyroby mięsne, mięso mielone	2.300 kg
2.	Świeże mięso drobiowe lub zajęczaków, lub surowe wyroby mięsne, mięso mielone	2.100 kg
3.	Świeże mięso zwierząt dzikich utrzymywanych w warunkach fermowych, lub surowe wyroby mięsne, mięso mielone	1.100 kg
4.	Produkty mięsne	1.400 kg
5.	Wstępnie przetworzone lub przetworzone produkty rybołówstwa	1.400 kg
6.	Produkty mleczne lub produkty na bazie siary łącznie	2.600 kg
7.	Produkty jajeczne	1.300 kg
8.	Gotowe posiłki z produktów poch. zwierzęcego	1.400 kg

Zwiększe
nie do
3000 kg

Rolniczy handel detaliczny - limity

Tab. 2. Maksymalna ilość żywności pochodzenia niezwierzęcego innej niż surowce oraz żywności zawierającej jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego zbywana rocznie w ramach RHD

Przetwory z owoców

soki owocowe 6 700 litr

dżemy 3 400 kilogram

owoce suszone 1 600 kilogram

inne 3 900 kilogram/litr

Przetwory z warzyw

kiszonki warzywne 5 000 kilogram

marynaty warzywne 3 400 kilogram

soki warzywne 10 000 litr

inne 6 200 kilogram/litr

Rolniczy handel detaliczny - limity

Przetwory z owoców i warzyw, w tym

soki 8 400 kilogram/litr

Przetwory z warzyw i grzybów 3 400 kilogram

Przetwory z grzybów 200 kilogram

Przetwory z orzechów 700 kilogram

Przetwory zbożowe

mąki 16 000 kilogram

kasze 7 300 kilogram

płatki 6 500 kilogram

otręby 5 800 kilogram

inne 8 900 kilogram

Pieczywo 15 400 kilogram

Pieczywo cukiernicze, ciasta i ciastka 2 500 kilogram

Wyroby cukiernicze 700 kilogram

Rolniczy handel detaliczny - limity

Przyprawy 300 kilogram

Koncentraty spożywcze

koncentraty warzywne 2 500 litr

syropy owocowe 2 700 litr

inne 2 600 litr

Oleje 10 000litr

Gotowe posiłki (potrawy) nie mięsne

pierogi 2 000 kilogram

kopytka i kluski śląskie 4 000 kilogram

knedle z owocami 2 900 kilogram

placki ziemniaczane 4 000 kilogram

inne 3 300 kilogram

Napoje bezalkoholowe 10 000 litr

Żywność, gotowe posiłki zawierające środki spożywcze

pochodzenia niezwierzęcego i zwierzęcego 2400 kg

Formy organizacyjne prowadzenia działalności na obszarach wiejskich:

GOSPODARSTWO ROLNE

PRZEDSIĘBIORSTWO ROLNE

Działalność produkcji żywności w małej skali

Zgodnie z art. 6 Ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U.2024.0.226.) przepisów ustawy nie stosuje się do:

działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie upraw rolnych oraz chowu i hodowli zwierząt, ogrodnictwa, warzywnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego;

wynajmowania przez rolników pokoi, sprzedaży posiłków domowych i świadczenia w gospodarstwach rolnych innych usług związanych z pobytem turystów;

wyrobu wina przez producentów wina w rozumieniu art. 2 pkt 23 ustawy z dnia 2 grudnia 2021 r. o wyrobach winiarskich (Dz. U. z 2022 r. poz. 24) będących rolnikami wyrabiającymi mniej niż 100 hektolitrów wina w roku winiarskim wyłącznie z winogron pochodzących z własnych upraw winorośli;

działalności rolników w zakresie sprzedaży, o której mowa w art. 20 ust. 1c ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1426, z późn. zm.2)

Podatek dochodowy

Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U.2024.0.226)

Działalność rolnicza

Art.2 ust.1, pkt 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych wskazuje, że

przepisów ustawy nie stosuje się do przychodów z działalności rolniczej, z wyjątkiem przychodów z działów specjalnych produkcji rolnej.

Podatek dochodowy

Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U.2024.0.226)

W myśl art.2 ust.2 dla celów podatku dochodowego od osób fizycznych przez **działalność rolniczą** należy rozumieć działalność polegającą na **wytwarzaniu produktów roślinnych lub zwierzęcych w stanie nieprzetworzonym (naturalnym) z własnych upraw albo hodowli lub chowu.**

Ilekcioć w ustawie jest mowa o gospodarstwie rolnym, oznacza to gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów ustawy o podatku rolnym.

Art. 2. [Pojęcie gospodarstwa rolnego i działalności rolniczej]

1. Za gospodarstwo rolne uważa się **obszar gruntów, o których mowa w art. 1, o łącznej powierzchni przekraczającej 1 ha lub 1 ha przeliczeniowy, stanowiących własność lub znajdujących się w posiadaniu osoby fizycznej, osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej, w tym spółki, nieposiadającej osobowości prawnej.**
2. Za działalność rolniczą uważa się produkcję roślinną i zwierzęcą, w tym również produkcję materiału siewnego, szkółkarskiego, hodowlanego oraz reprodukcyjnego, produkcję warzywniczą, roślin ozdobnych, grzybów uprawnych, sadownictwa, hodowlę i produkcję materiału zarodowego zwierząt, ptactwa i owadów użytkowych, produkcję zwierzęcą typu przemysłowego fermowego oraz chów i hodowlę ryb.

Preferencje prawa podatkowego

Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U.2024.0.226) :

Przetwórstwo nie jest objęte zwolnieniem z podatku dochodowego na podstawie ogólnego wyłączenia określonego w ustawie o PIT zawartego w art. 2 ust. 1 pkt 1.

Wyjątkiem jest zwolnienie przedmiotowe zakresu przetwórstwa na podstawie art. 21 ust.1pkt 71. – zwolnienia przedmiotowe

Artykuł ten zwalnia z podatku dochody ze sprzedaży produktów roślinnych i zwierzęcych pochodzących z własnych upraw lub hodowli, nie stanowiących działów specjalnych produkcji rolnej, **przerobionych sposobem przemysłowym**, jeżeli przerób polega na

- ✓ kiszeniu produktów roślinnych lub
- ✓ przetwórstwie mleka,
- ✓ uboju zwierząt rzeźnych i
- ✓ obróbce poubojowej, w tym również na rozbiorze, podziale i klasyfikacji mięsa.

Pkt 72) dochody ze sprzedaży surowców roślin zielarskich i ziół dziko rosnących leśnych, jagód, owoców leśnych i grzybów leśnych (PKWiU ex 02.30.40.0) – ze zbioru dokonywanego osobiście albo z udziałem członków najbliższej rodziny;

Produkty przetworzone w tym Rolniczy handel detaliczny

Inne źródła przychodów –
sprzedaż produktów wytworzonych we własnym zakresie

Od 01.01.2016 r. do ustawy o podatku dochodowym wprowadzono nowe przepisy dotyczące opodatkowania przychodów ze sprzedaży przetworzonych **w sposób inny niż przemysłowy produktów roślinnych i zwierzęcych.**

Przepisy weszły w życie od 01.01.2017 r.

Definicje

Definicje przetworzenia nieprzemysłowego i przetworzenia przemysłowego są istotne w różnych kontekstach:

1. Przetworzenie nieprzemysłowe:

1. **Definicja:** Przetworzenie nieprzemysłowe to **fizyczne lub chemiczne przetwarzanie surowców, półproduktów lub materiałów w nowy wyrób**. Obejmuje to działania wykonywane poza skalą przemysłową, takie jak w gospodarstwach domowych, rzemiośle czy małych warsztatach.
2. **Przykłady:** Przykłady przetworzenia nieprzemysłowego to wytwarzanie ręcznie robionych wyrobów, gotowanie w domu, rzeźbienie, malowanie, itp¹.

2. Przetworzenie przemysłowe:

1. **Definicja:** Przetworzenie przemysłowe to **masowe przetwarzanie surowców lub półproduktów w nowe produkty przy użyciu maszyn i technologii przemysłowych**. Jest to kluczowy proces w produkcji przemysłowej.
2. **Przykłady:** Przykłady przetworzenia przemysłowego to produkcja samochodów, maszyn, żywności, tekstyliów, elektroniki, itp¹.

Przetworzenie nieprzemysłowe i przetworzenie przemysłowe odnoszą się do procesów produkcyjnych i różnią się skalą oraz zastosowanymi technologiami.

Produkty przetworzone w tym Rolniczy handel detaliczny

Zgodnie ze znowelizowanymi 9 listopada roku 2018 przepisami ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2019 r., poz. 1387). :

•art. 20 ust.1c. **Za przychody z innych źródeł**, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 9, uważa się również przychody ze sprzedaży przetworzonych w sposób inny niż przemysłowy produktów roślinnych i zwierzęcych, z wyjątkiem przetworzonych produktów roślinnych i zwierzęcych uzyskanych w ramach prowadzonych działów specjalnych produkcji rolnej oraz produktów opodatkowanych podatkiem akcyzowym na podstawie odrębnych przepisów jeżeli:

Produkty przetworzone w tym Rolniczy handel detaliczny

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

2) przetwarzanie produktów roślinnych i zwierzęcych i ich sprzedaż nie odbywa się przy zatrudnieniu osób na podstawie umów o pracę, umów zlecenia, umów o dzieło oraz innych umów o podobnym charakterze, z *wyłączeniem uboju zwierząt rzeźnych i obróbki poubojowej tych zwierząt, w tym również rozbioru, podziału i klasyfikacji mięsa, przemiału zbóż, wytłoczenia oleju lub soku* oraz sprzedaży podczas wystaw, festynów, targów i kiermaszy;” Zmiana z dn. 09.11.2018r. ~~przez rolnika prowadzącego działalność w ramach rolniczego handlu detalicznego.~~

Ewidencja sprzedaży

art. 20 ust 1c, pkt 4 prowadzona jest ewidencja sprzedaży na potrzeby rozliczenia podatkowego.

Ewidencja sprzedaży przetworzonych produktów roślinnych i zwierzęcych prowadzona jest za każdy rok podatkowy.

Musi zawierać, co najmniej:

- numer kolejnego wpisu,

- datę uzyskania przychodu,

- kwotę przychodu,
- przychód narastająco od początku roku,
- ilość i rodzaj przetworzonych produktów.

Dzienne przychody ewidencjonowane są w dniu sprzedaży.

Ewidencja musi być dostępna w miejscu sprzedaży przetworzonych produktów roślinnych i zwierzęcych

Ewidencja obejmuje przychody ze sprzedaży produktów przetworzonych dla klienta końcowego i dostaw do placówek handlu detalicznego nie obejmuje wartości sprzedaży produktów nieprzetworzonych.

Warunki prowadzenia sprzedaży:

- **art. 20 ust. 1c pkt.5 Ilość produktów roślinnych lub zwierzęcych pochodzących z własnej uprawy, hodowli lub chowu, użytych do produkcji danego produktu stanowi co najmniej 50 % tego produktu, z wyłączeniem wody,**

Identyfikowalność

- Ewidencja ilości surowca z własnych upraw **oraz ewidencja produktów zakupionych**, wykorzystanych w produkcji danej partii produktu końcowego.

Kwestie dowodów regulują przepisy ustawy. – Ordynacja podatkowa, zgodnie z którymi m.in. jako dowód należy dopuścić wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem.

Warunki prowadzenia sprzedaży:

Art. 20 ust. 1d

Za produkt roślinny pochodzący z własnej uprawy uważa się również mąkę, kaszę, płatki, otręby, oleje i soki wytworzone z surowców pochodzących z własnej uprawy.

Nie można do produkcji tych produktów używać surowców od innych producentów i korzystać z preferencji prawa podatkowego

Zwolnienie z podatku dochodowego

Zwolnienia przedmiotowe

➤ **Art. 2.** W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1128, 1163 i 1243) **w art. 21 w ust. 1 w pkt 71a liczbę „40 000” zastępuje się liczbą „100 000”**
art. 21 w ust. 1 pkt 71a otrzymuje brzmienie:

„71a) przychody, o których mowa w art. 20 ust. 1c, tj. ze sprzedaży przetworzonych w sposób inny niż przemysłowy produktów roślinnych i zwierzęcych, z wyjątkiem przetworzonych produktów roślinnych i zwierzęcych uzyskanych w ramach prowadzonych działów specjalnych produkcji rolnej oraz produktów opodatkowanych podatkiem akcyzowym na podstawie odrębnych przepisów do kwoty 100 000 zł rocznie;”.

•Art. 21 ust. 15a

Uzyskany w roku podatkowym przychód powyżej limitów, o których mowa w ust. 1 pkt 71a, podatnik może opodatkować ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych na zasadach określonych w ustawie o zryczałtowanym podatku dochodowym.

Ryczałt

USTAWA z dnia 20 listopada 1998 r.

o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne

Dz.U.2022.0.2540

Art.6, ust. 1d. Opodatkowaniu ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych podlegają również przychody, o których mowa w art.20 ust.1c ustawy o podatku dochodowym.

Ryczałt wynosi 2% ewidencjonowanych przychodów i obowiązuje przy przychodach przekraczających 100 000 zł i nie więcej niż równowartość w złotych 2 min. euro.

Dokonanie stosownego oświadczenia do urzędu skarbowego.

- **najpóźniej do 20. dnia miesiąca** następującego po miesiącu, w którym uzyskasz pierwszy przychód w danym roku podatkowym, albo
- **do końca roku podatkowego**, jeżeli pierwszy taki przychód miał miejsce w grudniu.

Gospodarstwo z działalnością sprzedaży żywności - VAT

- Dostawy produktów rolnych pochodzących z własnej działalności rolniczej dokonywane przez rolnika ryczałtowego są zwolnione z podatku VAT, zgodnie z art. 43 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U.2022.0.931).

Do 1 listopada 2019 r.

- Zwolnienie obejmuje produkty rolne – rozumie się przez to towary wymienione w załączniku nr 2 do ustawy oraz towary wytworzone z nich przez rolnika ryczałtowego z produktów pochodzących z jego własnej działalności rolniczej przy użyciu środków zwykle używanych w gospodarstwie rolnym, leśnym i rybackim;

Gospodarstwo z działalnością sprzedaży żywności - VAT

Wybór form opodatkowania VAT;

Produkty nieprzetworzone

- ✓ Rolnik ryczałtowy
- ✓ podatnik wg ogólnej zasady – dobrowolny wybór,

Produkty przetworzone

- ✓ podatnik wg ogólnej zasady. Mały podatnik VAT (1.200 tys. euro)

Gospodarstwo z działalnością przetwórstwa żywności - VAT

USTAWA z dnia 9 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw

Zmiana definicji produktu rolnego

art. 2, pkt 20 otrzymuje brzmienie:

produkty rolne – rozumie się przez to towary pochodzące z własnej działalności rolniczej rolnika ryczałtowego oraz towary, o których mowa w *art. 20 ust. 1c i 1d ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1387, z późn. zm.);*

Ustawa weszła w życie z dniem 1 listopada 2019 r.

DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZA

ROLNIK RYCZAŁTOWY

DOSTAWA BEZPOŚREDNIA

SPRZEDAŻ BEZPOŚREDNIA

MOL –MARGINALNA, OGRANICZONA, LOKALNA

AGROTURYSTYKA

RHD –ROLNICZY HANDEL DETALICZNY

Faktura VAT RR - nabywca

ROLNIK VAT'OWIEC

- DOSTAWA BEZPOŚREDNIA
- SPRZEDAŻ BEZPOŚREDNIA
- MOL –MARGINALNA, OGRANICZONA, LOKALNA
- AGROTURYSTYKA
- RHD –ROLNICZY HANDEL DETALICZNY

Faktura VAT - sprzedawca

Kasy rejestrujące

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia z dnia 22 grudnia 2021 r. w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących (Dz.U.2021.2442).

- Obowiązek posiadania kasy fiskalnej ma każdy podatnik dokonujący sprzedaży na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych.
- Jeżeli rolnik jest czynnym podatnikiem VAT i dokonuje sprzedaży na rzecz osób prywatnych, wówczas ma obowiązek rejestrowania tej sprzedaży za pomocą kasy rejestrującej.

Kasy rejestrujące

Zwolnienie podmiotowe z kasy fiskalnej to zwolnienie ze względu na wysokość osiągniętych obrotów z tytułu sprzedaży na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych.

Wysokość limitu uprawniającego do zwolnienia w roku bieżącym wynosi 20 000 zł.

Ważne!

Osoby rozpoczynające sprzedaż na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych powinny obliczyć limit zwolnienia w proporcji do okresu dokonywania sprzedaży dla osób fizycznych w danym roku podatkowym.

Podjmując decyzję o rozpoczęciu produkcji i sprzedaży żywności każdy podmiot, rolnik musi spełnić określone wymogi formalno-prawne dotyczące:

- określenia formy działalności – surowce, żywność przetworzona;
- wymogów higienicznych (w tym wymogi prawa budowlanego, prawa pracy);
- rejestracji lub zatwierdzenia działalności;
- certyfikacji w przypadku produkcji w systemie rolnictwa ekologicznego;
- rodzaju działalności: rolnicza, pozarolnicza;
- wymogów prawa podatkowego;
- ubezpieczeń społecznych

KLUCZOWE OBOWIĄZKI PRZEDSIĘBIORCÓW W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA ŻYWNOSCI

To ogół warunków koniecznych, aby żywność wpływała korzystnie na zdrowie, rozwój i życie człowieka.

Bezpieczeństwo

Producenci nie powinni wprowadzać do obrotu szkodliwej żywności

Odpowiedzialność

Producenci są odpowiedzialni za bezpieczeństwo żywności, którą produkują, transportują, przechowują lub sprzedają

Możliwość śledzenia produktu

Producenci powinni mieć możliwość natychmiastowego ustalenia danych każdego dostawcy bądź odbiorcy

Wymagania higieniczne- przetwórstwo

- Przy produkcji i zbywaniu żywności w ramach działalności przetwórstwa żywności w małej skali należy spełnić wymagania rozporządzenia (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych.
- przepisy tego rozporządzenia obowiązują wprost i nie wymagają wdrożenia do polskiego porządku prawnego,
- powinny być stosowane w sposób elastyczny biorąc pod uwagę zakres prowadzonej działalności, wielkość zakładu i jego specyfikę.

Producent – Przetwórcza – Sprzedawca (PPS)

Sprzedaż w gospodarstwie

Agroturystyka

Sprzedaż przydrożna, w tym automaty vendingowe

System „zbieraj sam”

Własny sklep

Targi farmerskie

.....

Działając z innymi rolnikami i producentami

Systemy koszykowe

Produkcja na zamówienie

Zbiorowe punkty sprzedaży

Kooperatywy spożywcze

Rolnictwo wspierane przez społeczność

Platformy sprzedażowe

.....

MARCHEWKA KLUB ZAKUPOWY

Dziękuję za uwagę

Barbara Sałata
CDR/O Radom
tel. 607296659

Doskonalimy kadrę
doradztwa rolniczego

www.cdr.gov.pl

CENTRUM DORADZTWA ROLNICZEGO W BRWINOWIE

ul. Pszczelińska 99, 05-840 Brwinów • tel. 22 729 66 34 do 38, fax 22 729 72 91 • e-mail: sekretariat@cdr.gov.pl

ODDZIAŁ W KRAKOWIE

ul. Meiselsa 1, 31-063 Kraków
tel. 12 424 05 00
fax 12 424 05 05
e-mail: krakow@cdr.gov.pl

ODDZIAŁ W POZNANIU

ul. Winogrody 63, 61-659 Poznań
tel. 61 823 20 81
fax 61 820 19 71
e-mail: poznan@cdr.gov.pl

ODDZIAŁ W RADOMIU

ul. Chorzowska 16/18, 26-600 Radom
tel. 48 365 69 00
fax 48 365 49 70
e-mail: radom@cdr.gov.pl

ODDZIAŁ W WARSZAWIE

ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa
tel. 22 623 28 49
tel. 22 623 28 50
e-mail: warszawa@cdr.gov.pl